

Številka: 00104-252/2019/5

Datum: 19. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z uvedbo brezplačnih vozovnic

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, mag. Dejan Židan, je Vladi Republike Slovenije v reševanje posredoval poslansko vprašanje, ki ga je nanj naslovila poslanec dr. Franc Trček v zvezi z uvedbo brezplačnih vozovnic in spodbujanjem javnega potniškega prometa.

Vlada RS trenutno še ne pripravlja konkretnih ukrepov za uvedbo brezplačnega javnega potniškega prometa, analizira pa njihove morebitne posledice in pozorno spremlja rezultate uvedbe brezplačnega javnega prevoza v novejšem obdobju (npr. Talin, Luksemburg). Uvedba brezplačnega javnega prevoza doslej ni odgovorila na ključno vprašanje kako povečati uporabo javnega potniškega prometa in posledično zmanjšati okoljske obremenitve zaradi prometa, delež toplogrednih plinov in onesnaževal. V Talinu se je npr. kljub uvedbi brezplačnega javnega prevoza povečalo število prevozov z osebniimi avtomobili.

Vlada RS tudi ne razmišlja o posebnih davčnih stimulacijah za spodbujanje prehoda iz osebnih prevozov na uporabo javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP). Se pa Vlada Republike Slovenije seveda zaveda pomena razvoja javnega potniškega prometa, kot enega od nosilnih stebrov razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Tudi v Strategiji razvoja prometa v RS do leta 2030 je dan poudarek razvoju železniške infrastrukture in trajnostni mobilnosti. Razvoj javnega potniškega prometa in posodobitev železniške infrastrukture sta izziva, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije in intenzivno izvaja ukrepe za njuno uresničitev. Vlada je v mesecu aprilu sprejela Uredbo o načinu izvajanja gospodarske službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu, o koncesijah te javne službe in ureditvi sistema enotne vozovnice (Uradni list RS 29/19) (v nadaljevanju uredba).

Za izboljšanje javnega prevoza se izvajajo nadgradnje in posodobitve železniškega omrežja, poteka nakup 26 novih potniških garnitur z opcijo dodatnih 26 garnitur, ki bodo na najbolj obremenjenih progah povečale kapacitete voznihi sredstev. Z nakupom dvonadstropnih vlakov se bo lahko začel uvajati taktni prevoz potnikov. Pripravljajo se posodobitve regionalnih prog, kjer je največji potencial potnikov, zlasti na območju ljubljanske urbane regije. V Sloveniji se za izvajanje javnega potniškega prometa iz javnih sredstev zagotavlja 60 odstotno pokrivanje stroškov za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov.

Pomemben delež k izboljšanju ponudbe javnega prevoza pa je predviden tudi pri javnih linijskih avtobusnih prevozihi. Z uredbo so urejene pravne podlage za:

- uvedbo enotne vozovnice za vse skupina potnikov, ki omogoča uporabo vseh voznihi sredstev (vlak, avtobus) in vožnjo z vsemi prevozniki, ki na določeni relaciji izvajajo javno službo JPP. 1. Junija smo tako uvedli splošno neimensko mesečno enotno vozovnico s količnikom 32 enkratnih voženj (namesto prejšnjih 36) in prvič tudi letno neimensko vozovnico pri kateri se plača osem mesečnih vozovnic;
- 1.8. 2019 smo uvedli neimenske enkratne, dnevne in tedenske vozovnice;

- 1. januarja 2020 bomo uvedli še enotne imenske vozovnice, ki omogočajo uporabo vseh voznih sredstev (vlak, avtobus) in vožnjo z vsemi prevozniki, ki na določeni relaciji izvajajo javno službo JPP;
- javni avtobusni potniški promet smo 1. junija 2019 izboljšali tudi z uvedbo hitrih linij, ki so povezale 18 večjih krajev v Sloveniji s prestolnico z 82 dodatnimi povezavami in z njimi je potovalni čas primerljiv č časom vožnje osebnega avtomobila;
- uvedli bomo povezavo medkrajevnih prevozov z mestnim prevozom in ponudili skupne vozovnice, ki bo potniku omogočala, da z minimalnim doplačilom potnik lahko uporabi tudi mestni prevoz na začetku in koncu potovanja, če je tak prevoz organiziran. Predvideno je tudi, da bodo lahko uporabniki mestnega prevoza, z enotno vozovnico v prvi coni, lahko uporabili tudi vozila medkrajevnega avtobusnega prevoza potnikov;
- uvedena je enotna tarifa za vse vrste prevozov; pri nakupu vozovnice v predprodaji in pri vseh terminskih vozovnicah je zagotovljeno, da se razdalja med krajema A in B izračuna po najkrajši razdalji registriranih linij; v praksi to pomeni, da je potnik za isto razdaljo v predprodaji lahko kupil vozovnico za nižjo ceno kot na vozilu, kjer bo plačal dejansko pot tiste vožnje (npr. najkrajša razdalja Kranj – Ljubljana je 26,3 km (cena za enkratno vožnjo je 3,6 evra), nekatere vožnje potekajo po avto cesti, kjer je pot daljša od 30 km in se cena spremeni (4,1 evra);
- uveljavljena je možnost, da se bodo za posebne dogodke (npr. evropski teden mobilnosti ali za promocijske namene) lahko določile posebej ugodne cene vozovnic (npr. ob sobotah in nedeljah, ko so vozila javnega prevoza manj zasedena se bodo ponudile družinam ali skupinam vozovnice po zelo ugodni ceni).

S temi ukrepi se bo ponudba prevoza bistveno izboljšala in bo zagotovljena boljša uporabniška izkušnja, ki so jo dijaki in študenti z uvedbo subvencioniranih vozovnic, zelo dobro sprejeli. Z uveljavitvijo subvencioniranih vozovnic za dijake in študente se je ustavilo dolgoletno padanje števila potnikov javnega potniškega prometa in se je njihovo število od leta 2012 vsako leto povečalo za 5 do 6 odstotkov.

Potnikom je od 20.6. 2019 v pomoč tudi klicni center enotne vozovnice na brezplačni številki 080 45 77 (na starih mobilnih telefonih so to črke IJPP).

Na tej številki lahko potniki dobijo informacije o karticah JPP, o produktih enotne vozovnice, ki jih lahko kupijo, informacije o subvencioniranih vozovnicah za dijake, študente in udeležence izobraževanja odraslih. Poleg tega je to številka na kateri imajo potniki pomoč, če imajo s kartico ali vozovnico težave.

Vozni park, s katerim koncesionarji izvajajo JPP se je v zadnjih letih bistveno izboljšal. Trenutno je povprečna starost vozil s katerimi se izvaja JPP 7,8 let, koncesijski sistem pa prevozniku, ki ima za 20 odstotkov mlajši vozni park od povprečja vseh vozil s katerimi se izvaja JPP, zagotavlja višjo stroškovno ceno na km in se s tem spodbujajo investicije v izboljšanje voznega parka.